

F. t. l. vedr. retsplejeloven m.v.

vens kapitel 30 kan blive pålagt at refundere de udgifter, som er afholdt i forbindelse med partens deltagelse i retsmæglingen (dog bortset fra en eventuel selvrisiko, som altid skal betales af den part, der har retshjælpsforsikringsdækning).

Hvis ingen af parterne har fri proces eller retshjælpsforsikringsdækning, skal parterne imidlertid altid – uanset udfaldet af retsmæglingen – hver især afholde egne udgifter i forbindelse med retsmæglingen.

En del af omkostningerne ved retssagen, herunder retsafgift, vil være opstået, før retsmæglingen starter. Hvis retssagen fortsætter efter endt retsmægling, vil der løbe yderligere omkostninger på. Hvis retsmæglingen og retssagen afsluttes med et forlig, kan parterne på sædvanlig vis enten inddrage spørgsmålet om fordeling af omkostningerne ved retssagen i forliget eller lade retten træffe afgørelse herom. Såfremt retssagen fortsætter efter endt retsmægling og ikke slutter med et forlig, vil spørgsmålet om fordeling af omkostningerne ved retssagen på sædvanlig vis blive afgjort af retten som led i en dom i sagen, jf. retsplejelovens kapitel 30.

2.4.11. Som nævnt under pkt. 1.2 er forsøgsordningen med retsmægling blevet evalueret. Evalueringen af forsøgsordningen påbegyndtes i efteråret 2003, og den endelige evalueringsrapport fra Justitsministeriets Forskningsenhed forelå i marts 2005. Evalueringen bygger dels på nogle såkaldte stamskemaer, dels på spørgeskemaer og interviews. *Stamskemaerne* er mæglernes afrapportering til Domstolsstyrelsen om forløbet og resultatet af de enkelte sager. *Spørgeskemaerne*, der er udformet med henblik på at belyse, hvordan de personer, der har deltaget i en retsmægling, opfatter forløbet og resultatet af mæglingen, er blevet udleveret af retsmægleren i forbindelse med mæglingsmøderne i de enkelte sager. Alle deltagende personer - parter, partsadvokater og mæglere - er således blevet bedt om at udfylde et skema for hver sag, de har deltaget i. Der er endvidere foretaget *interviews* med såvel retsmæglere som parter og partsadvokater med henblik på at få belyst fordele og ulemper ved retsmægling, som de, der har deltaget i retsmæglingen, har oplevet.

Evalueringen er baseret på oplysninger fra 351 retsmæglinger. Ifølge evalueringsrapporten er godt en tredjedel af de sager, hvor retsmægling er forsøgt, endt uden en aftale.

Evalueringsrapporten indeholder følgende overordnede konklusion:

»Samlet set vurderes retsmægling i langt hovedparten af sagerne og af langt hovedparten af de involve-

rede, som har deltaget i spørgeskemaundersøgelsen, som vældig positiv og som en konfliktløsningsform, der indebærer en række fordele. Det er givet, at der i enkelte sager kan have været problemer, men der er overvejende stor tilfredshed med alle de elementer, der er spurgt om vedrørende forsøgsordningen, herunder også mulighederne for separate møder med mægler.

Den almene tilfredshed viser sig også ved, at næsten ni ud af ti synes, at den konkrete retsmægling, de har deltaget i, har været vellykket eller i hvert fald delvis vellykket. Den viser sig videre ved, at der ikke alene blandt retsmæglerne, men også blandt parterne og partsadvokaterne er stor opbakning bag forsøgsordningen, og at mere end otte ud af ti vil anbefale ordningen. Især kan det være vigtigt at bemærke, at af de parter, der ikke har opnået en aftale, er det kun en fjerdedel, som ikke vil anbefale ordningen.«

Evalueringens væsentligste resultater er nærmere beskrevet i betænkningen side 53-58

2.5. EU-initiativer mv.

2.5.1. Indledning

Også på europæisk plan er anvendelsen af (rets)mægling og mediation i civile sager blevet mere udbredt i de senere år. Nedenfor beskrives nogle af de initiativer, der er iværksat på området.

2.5.2. Europarådets anbefaling nr. 10/2002

Den 18. september 2002 vedtog ministerkomiteen for Europarådet, hvor Danmark var repræsenteret, anbefaling nr. 10/2002 om mediation i civile sager. Anbefalingen ledsages af et forklarende memorandum. Anbefalingen vedrører mediation i civilretlige sager (»civil matters«). Civilretlige sager defineres som sager, der vedrører civile rettigheder og forpligtelser, herunder sager af erhvervs- og arbejdsretlig karakter, men ikke administrative eller strafferetlige sager. »Mediation« defineres som en konfliktløsningsmetode, hvor en eller flere upartiske tredjemænd fungerer som mæglere og træder ind i en sag for at hjælpe parterne med at forhandle sig frem til en tilfredsstillende løsning på deres tvist.

Det fremgår af anbefaling nr. 10/2002, at ministerkomiteen anbefaler medlemsstaternes regeringer at lette anvendelsen af mediation i egnede civile sager og tage nødvendige initiativer for at implementere de vejledende principper for mediation i civile sager (»Guiding Principles concerning mediation in civil matters«), som er anført i anbefalingen.